2017-05-04

MORATEX - geneza i rozwój instytutu

W Łodzi już w roku 1926 ruszyła tkalnia tkanin technicznych inż. Skibickiego.
Po wojnie za sprawą tego samego człowieka powstała jednostka o profilu badawczo produkcyjnym tekstylnych wyrobów technicznych. 1 grudnia 1953 r Minister Przemysłu Lekkiego wydał Zarządzenie nr 430 o utworzeniu **Laboratorium Przemysłu Tkanin Technicznych** (LPTT).

Lata 1954-1965 były okresem dynamicznego rozwoju Laboratorium. Jego działalność w połowie lat sześćdziesiątych zaczęła widocznie wykraczać poza założony profil. Doceniając rozwój jednostki, Minister Przemysłu Lekkiego Zarządzeniem nr. 83/0/65 z dnia 9 grudnia 1965 roku przekształcił LPTT w **Centralne Laboratorium Przemysłu Filcowego i Tkanin Technicznych** (CLPFiTT). jego misją było prowadzenie prac badawczo-doświadczalnych nad stworzeniem podstaw, zarówno teoretycznych jak i praktycznych, dla szybkiego rozwoju przemysłu filcowego i tkanin technicznych.

Wskutek decyzji Rady Ministrów z końcem roku 1971 Laboratorium zyskało sporą bazę produkcyjną przekazaną przez Zakład Tkanin Technicznych "ZARZEW" oraz lepsze uwarunkowania prawne i stało się samodzielnym państwowym przedsiębiorstwem naukowo-badawczym pracującym na rzecz wszystkich zakładów podlegających Ministrowi Przemysłu Lekkiego. Ranga placówki rosła, utworzono Radę Naukowo-Techniczną pod przewodnictwem prof. Janusza Szoslanda, a Laboratorium w roku 1979 przekształcono w **Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Technicznych Wyrobów Włókienniczych** (COBRTWW).

Lata 80-te przyniosły jednak kryzys i zmusiły wszystkie jednostki gospodarki do zrewidowania swojej działalności. W takich okolicznościach Laboratorium zyskało kolejne składniki majątku produkcyjnego, w tym tkalnię "9" przy ul. Sienkiewicza 165. Punktem zwrotnym okazało się mianowanie dr. Witolda Łuczyńskiego na stanowisko dyrektora COBRTWW w roku 1985. Należy podkreślić jego wizjonerstwo – zdecydowane "nie" dla dotychczasowego asortymentu tekstylnych wyrobów technicznych, a nadanie priorytetu najbardziej trudnym i odpowiedzialnym pod każdym względem wyrobom związanym z sektorem bezpieczeństwa służb mundurowych – w tym zwłaszcza jednostek specjalnych policji, wojska, straży pożarnej i granicznej. Okazało się to przysłowiowym strzałem w dziesiątkę i dało potężny impuls do rozwoju, podczas gdy tradycyjne włókiennictwo w piorunującym tempie upadło zarówno w aglomeracji łódzkiej jak i w całym kraju.

W roku 1992 cała jednostka zyskała status Instytutu Badawczego i zmieniono nazwę na **Instytut Technicznych Wyrobów Włókienniczych "MORATEX"**. W tym samym roku dostarczono do MON partię 820 szt. kamizelek kuloodpornych dla polskich żołnierzy biorących udział w misji pokojowej ONZ w dawnej Jugosławii. 3 lata później w Moratexie ruszyło Laboratorium Badań Balistycznych dając kluczowy potencjał - prowadzenie badań tkanin balistycznych i ochron osobistych kulo- i odłamkoodpornych. Inne znaczące instytuty oraz innowacyjne firmy jak np. DuPont czy Instytut Stali w Moskwie podjęły bliską współpracę z Moratexem, co Moratex potrafił wykorzystać nie tylko stabilizując niezależność finansową, ale nawet przynosząc znaczące zyski. To pozwoliło na dalszy rozwój i w roku 1998 Laboratorium Badań Balistycznych i Laboratorium Badań Metrologicznych uzyskały akredytacje Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji.
Z końcem tego samego roku nadzór nad ITWW „MORATEX" przejął Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, ponieważ ok. 90% projektów badawczo-rozwojowych placówki było realizowanych na

rzecz Policji, Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu. Placówka decyzją nr 123 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 10 maja 1999 r. otrzymała nowy Statut.

W 2001 roku Zakład Certyfikacji Wyrobów otrzymał akredytację Polskiego Centrum Akredytacji Nr AC 097 w zakresie certyfikacji zgodności z wymaganiami polskich, europejskich i międzynarodowych norm. Rok później MORATEX otrzymał certyfikat Zakładu Systemów Jakości i Zarządzania MON potwierdzający spełnianie wymagań AQAP. W tym samym czasie przeniesiono wszystkie komórki organizacyjne do obiektu przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 3. Zlikwidowano Zakład Doświadczalny Włóknin i sprzedano inne budynki, a działalność produkcyjną - wytwarzanie kuloodpornych kamizelek, hełmów i tarcz - utrzymano jedynie we własnym Zakładzie Doświadczalnym Konfekcji Technicznej.
Kolejnym ważnym wydarzeniem w funkcjonowaniu jednostki było udzielenie przez Komisję Wspólnoty Europejskiej Instytutowi notyfikacji w zakresie Dyrektywy 89/689/EWG. Od tej pory Zakład Certyfikacji został upoważniony do dokonywania oceny zgodności WE w ramach udzielonej notyfikacji nr 1475 dotyczącej środków ochrony indywidualnej.

W roku 2006 Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Rozporządzeniem nr 654 z dnia 19 maja 2006 r. **zmienił nazwę ITWW na Instytut Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX”**. Następnie, od roku 2007 poza statutowymi zadaniami, został poszerzony obszar działania placówki. Rozporządzeniem z dnia 29 sierpnia 2007, Minister powołał dyrektora Instytutu do sprawowania w jego imieniu nadzoru nad czynnościami związanymi z wyrobem wprowadzanym do użytku w komórkach i jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. MORATEX rozpoczął prace wynikające ze stosownej ustawy z dnia 17 listopada 2006r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych dla służb bezpieczeństwa i obronności. Laboratoria i Zakład Certyfikacji Wyrobów również zostały przystosowane do funkcjonowania w tym systemie. Pozyskały one w 2008 roku akredytację OiB MSWiA na prowadzenie działalności związanej z oceną zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby bezpieczeństwa państwa, której kontynuacją jest akredytacja MON zdobyta w roku 2012.